

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 1.12.1992 Sayı : 21422)

Kanun No.
3842

Kabul Tarihi
18.11.1992

MADDE 1. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 23 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Cumhuriyet Savcısı, sanık, müdafî, davacı ve müdahil ile vekilleri hâkimi red talebinde bulunabilirler.

MADDE 2. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Hâkimin reddi talebine mensup olduğu mahkemece karar verilir. Ancak reddi istenen hâkimin müzakereye iştirak edememesinden mahkeme teşekkül edemezse bu hususta karar verilmesi reddi istenilen hâkim Asliye Mahkemesine mensup ise bu mahkemenin kazası dairesinde bulunduğu Ağır Ceza Mahkemesine ve reddi istenen hâkim Ağır Ceza Mahkemesine mensup ise, o yerde Ağır Ceza Mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması halinde, numara olarak kendisini takip eden daireye, son numaralı daire için bir numaralı daireye; o yerde Ağır Ceza Mahkemesinin tek dairesi bulunması halinde ise, en yakın Ağır Ceza Mahkemesine aittir.

MADDE 3. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 74 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki “gözü altına alınmasına” kelimeleri “gözlemine”, üçüncü ve beşinci fıkralarındaki “gözlatına alma” kelimeleri “gözlem altına alınma” olarak değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Resmî müessesede gözlem süresi üç haftayı geçemez. Bu sürenin yetmeyeceği, anlaşılırsa resmî müessesenin talebi üzerine, her seferinde üç haftayı geçmemek üzere ek süreler verilebilir; fakat sürelerin toplamı üç ayı geçemez. Sanık resmî müesseseye gönderilirken soruşturma dosyası da birlikte yollanır. Dosyanın bütünü ile yollanmasında sakınca gören hâkim, bazı belgelerin suretlerini gönderebilir. Dosya en geç onbeş gün içinde geri gönderilir. Gerekli takdirde hâkim bu süreyi altı haftayı geçmemek üzere uzatabilir.

MADDE 4. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 104 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 104. — Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler aşağıdaki hallerde tutuklanabilir.

1. Kaçma şüphesini uyandıracak vakıalar bulunması.
2. Delillerin yok edilmesi, değiştirilmesi, gizlenmesi, şeriklerin uydurma beyana veya tanıkların yalan tanıklığa veya tanıklıktan kaçmaya sevk edildiğini, bilirkişilerin etki altına alınmasına çalışıldığını gösteren hal ve davranışların bulunması.

Soruşturma konusu olan suçun, kanunda öngörülen cezasının üst sınırı yedi yıldan az olmayan hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektirmesi veya sanığın ikametgâhı veya meskeninin bulunmaması veya kim olduğunu ispat edememesi durumunda yukarıda 1 ve 2 numaralı bentlerdeki haller var sayılabilir.

Altı aya kadar hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren suçlarda sanık ancak, suçun toplumda infial uyandırması veya ikametgâhı veya meskeninin bulunmaması veya kim olduğunu ispat edememesi halinde tutuklanabilir.

Soruşturma konusu fiilin önemi veya uygulanabilecek ceza veya emniyet tedbiri dikkate alındığında tutuklama haksızlığa sebep olabileceksé veya tutuklama yerine bir başka yargılama önlemi ile amaca ulaşılabilir ise tutuklamaya karar verilemez.

MADDE 5. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 106 ncı maddesinin bir ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Sanığın tutuklanmasına ancak hâkim karar verir. Tutuklanması talep edilen sanık hazırse karardan önce dinlenir, hazır bulunan sanık isterse sorgu sırasında vekaletname aranmaksızın müdafii de hazır bulunabilir ve karar verilmeden önce Cumhuriyet Savcısı ile hazır olan müdafî dinlenir. Sanık hazır değilse talebe ilişkin karar, yokluğunda ve evrak üzerinden verilir.

Tutuklama müzekeresinde, sanığın mümkün olduğu kadar açıkça kim olduğu ve şekli ile kendisine isnad olunun fiil, fiilin gerçekleştiği zaman ve yer, fiilin kanunda hükme bağlandığı maddeler, suçun kanunî unsurları ve tutuklamanın sebebi belirtilir.

MADDE 6. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 108 inci maddesinin bir ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Sanık tutuklama müzakeresi üzerinde tutulduğunda derhal ve nihayet yirmidört saat içinde yetkili hâkim önüne çıkarılarak sorguya çekilir ve tutmanın devam edip etmeyeceği hakkında bir karar verilir.

Sanığı en yakın hâkim önüne getirmek için gerekli süre bu yirmidört saatlik süreye dahil değildir.

Bu Kanunun 223 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile 229 uncu maddesindeki tutuklama sebepleri hariç sanığın sorgusu sırasında yalnız Cumhuriyet Savcısı ile müdafî hazır bulunabilir ve tutulmanın devam edip etmeyeceği hakkında bir karar verilmeden önce Cumhuriyet Savcısı ile hazır bulunan müdafî dinlenir.

MADDE 7. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Mülga 110 uncu maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Tutuklulukta geçecek süre

MADDE 110. — Hazırlık soruşturmasında tutukluluk süresi azamî altı aydır. Kamu davasının açılması halinde bu süre hazırlık soruşturmasında tutuklulukta geçen süre dahil iki yılı geçemez.

Soruşturmanın veya yargılamanın özel zorluğu veya geniş kapsamlı olması sebebiyle yukarıda belirtilen sürelerin sonunda kamu davası açılmamış veya hüküm tesis edilememiş ise, soruşturma konusu fiilin kanunda belirtilen cezasının alt sınırı yedi seneye kadar hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren suçlarda tutuklama kararı kaldırılır. Yedi sene ve daha fazla hürriyeti

bağlayıcı cezalar ile ölüm cezasını gerektiren suçlarda tutuklama sebebine, delillerin durumu-na ve sanığın şahsî hallerine göre tutukluluk halinin devamına veya sona erdirilmesine veya uygun görülecek nakdî kefaleti vermesi şartıyla sanığın tahliyesine karar verilebilir.

MADDE 8. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 122 nci maddesinin bi-nci fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Sanık soruşturma veya duruşmada mazeretsiz hazır bulunmaz veya mahkum olup da hür-riyeti bağlayıcı cezanın infazından kaçarsa kefalet karşılığı hazineye gelir kaydedilir veya para cezasını, ödeme emrinin tebliğine rağmen süresinde ödemez ise kefalet karşılığında para ce-zası mahsup edilerek kalan para hazineye gelir kaydedilir.

MADDE 9. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 128 inci maddesi aşağı-daki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 128. — Yakalanan şahıs bırakılmazsa, yakalama yerine en yakın sulh hâkimine gönderilmesi için gerekli süre hariç yirmidört saat içinde sulh hâkimi önüne çıkarılır ve sorgu-ya çekilir. Yakalananın talebi halinde müdafî de sorguda hazır bulunabilir.

Üç veya daha fazla kişinin bir suça iştiraki suretiyle toplu olarak işlenen suçlarda, delille- rin toplanmasındaki güçlük veya fail sayısının çokluğu ve benzeri nedenlerle Cumhuriyet Sav-cısı bu sürenin dört güne kadar uzatılmasına yazılı olarak emir verebilir. Soruşturma bu sürede sonuçlandırılmazsa Cumhuriyet Savcısının talebi ve sulh hâkiminin kararı ile sekiz güne ka- dar uzatılabilir.

Sulh hâkimi yakalamayı gerektiren bir hal görmez veya yakalama sebepleri ortadan kalk-mış bulunursa yakalanan şahsın bırakılmasına karar verir.

Yakalama süresinin uzatılmasına ilişkin Cumhuriyet Savcısının yazılı emrine veya yakala- ma işlemine karşı, yakalanan kişi veya müdafîi veya kanunî mümessili veya birinci veya ikinci derecede kan hısımları veya eşi hemen serbest bırakılmayı sağlamak için sulh hâkimine başvurabi- lirlir. Sulh hâkimi incelemeyi evrak üzerinde yaparak derhal ve nihayet yirmidört saat dol- madan başvuruyu sonuçlandırır. Yakalamanın veya süre uzatmanın yerinde olduğu kanısına varırsa müracaatı reddeder veya yakalananın derhal soruşturma evrakı ile Cumhuriyet Savcılı- ğında hazır bulundurulmasına karar verir.

Yakalama süresinin dolması veya hâkimin serbest bırakma kararı üzerine serbest bırakı- lan kişi hakkında yakalamaya konu olan fiil sebebiyle yeni ve yeterli delil elde edilmedikçe ve Cumhuriyet Savcısının kararı olmadıkça bir daha bu madde hükmü uygulanmaz.

MADDE 10. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 10 uncu Fıslının başlı- ğı “İfade alma ve sorgu” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 11. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 132 nci maddesi başlı- ğı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İfade veya sorgu için celp

Madde 132. — Kişi, ifade alınması veya sorgu için celpname ile davet olunur. Gelmezse zorla getirileceği celpnameye yazılabilir.

MADDE 12. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 135 inci maddesi başlı- ğı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İfade ve sorgunun tarzı

Madde 135. — Zabıta amir ve memurları ile Cumhuriyet Savcısı tarafından ifade almada ve hâkim tarafından sorguya çekilmede aşağıdaki hususlara uyulur :

1. İfade verenin veya sorguya çekilenin kimliği tespit edilir. İfade veren veya sorguya çekilen kimliğe ilişkin soruları doğru olarak cevaplandırmak zorundadır.

2. Kendisine isnad edilen suç anlatılır.

3. Müdafî tayin hakkının bulunduğu, müdafî tayin edebilecek durumda değilse baro tarafından tayin edilecek bir müdafî talep edebileceği ve onun hukukî yardımından yararlanabileceği, isterse müdafîin soruşturmayı geciktirmemek kaydı ile ve vekaletname aranmaksızın ifade veya sorguda hazır bulunacağı bildirilir; yakınlarından istediğine yakalandığını duyurabileceği söylenir.

4. İsnad edilen suç hakkında açıklamada bulunmamasının kanunî hakkı olduğu söylenir.

5. Şüpheden kurtulması için somut delillerinin toplanmasını talep edebileceği hatırlatılır ve kendisi aleyhine var olan şüphe sebeplerini ortadan kaldırmak ve lehine olan hususları ileri sürmek imkânı verilir.

6. İfade verenin veya sorguya çekilenin şahsî halleri hakkında bilgi alınır.

7. İfade veya sorgu bir tutanakla tespit edilir. Bu tutanakta;

a) İfade verme veya sorguya çekme işleminin yapıldığı yer ve tarih,

b) İfade verme veya sorguya çekme sırasında hazır bulunan kişilerin isim ve sıfatları ile ifade veren veya sorguya çekilen kişinin açık kimliği,

c) İfade vermenin veya sorgunun yapılmasında yukarıdaki işlemlerin yerine getirilip getirilmediği, bu işlemler yerine getirilmemiş ise sebepleri,

d) Tutanak içeriğinin ifade veren veya sorguya çekilen ile hazır olan müdafî tarafından okunduğu ve imzalarının alındığı,

e) İmzadan imtina halinde bunun nedenleri yer alır.

MADDE 13. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa 135 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 135/a maddesi eklenmiştir.

Yasak sorgu yöntemleri

MADDE 135/a — İfade verenin ve sanığın beyanı özgür iradesine dayanmalıdır. Bunu engelleyici nitelikte kötü davranma, işkence, zorla ilaç verme, yorma, aldatma, bedensel cebir ve şiddette bulunma, bazı araçlar uygulama gibi iradeyi bozan bedenî veya ruhî müdahaleler yapılamaz.

Kanuna aykırı bir menfaat vaat edilemez.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen yasak yöntemlerle elde edilen ifadeler rıza olsa dahi delil olarak değerlendirilemez.

MADDE 14. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 136 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yakalananın veya sanığın müdafî seçimi

Madde 136. — Yakalanan kişi veya sanık, soruşturmanın her hal ve derecesinde bir veya birden fazla müdafîin yardımından faydalanabilir. Kanunî temsilcisi varsa o da yakalananı veya sanığa bir müdafî seçebilir.

Zabıta amir ve memurları tarafından yapılacak sorgulama işlemlerinde, ancak bir müdafî hazır bulunabilir. Cumhuriyet Savcılığı işlemlerinde bu sayı üçü geçemez.

Zabıtaca yapılan soruşturma da dahil olmak üzere, soruşturmanın her safhasında müdafîin, yakalanan kişi veya sanıkla görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkı engellenemez, kısıtlanamaz.

MADDE 15. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 138 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Baronun müdafî tayini

Madde 138. — Yakalanan kişi veya sanık müdafî seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse talebi halinde baro tarafından kendisine bir müdafî tayin edilir. Yakalanan kişi veya sanık onsekiz yaşını bitirmemiş yahut sağır veya dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede malul olur ve bir müdafide bulunmazsa talebi aranmaksızın kendisine müdafî tayin edilir.

MADDE 16. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 139 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tayin edilen müdafîin görevinin sona ermesi

Madde 139. — Sanık sonradan bir müdafî seçerse evvelce baro tarafından tayin edilmiş müdafîin görevi son bulur.

MADDE 17. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 140 ıncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tayin edilecek müdafiler

Madde 140. — Müdafî, soruşturmanın veya yargılamanın yapıldığı yer barosunca tayin edilir.

MADDE 18. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 142 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yakalanan kişi ve sanığın birden fazla olması halinde savunma

Madde 142. — Yakalanan kişi veya sanıklar birden fazla ise ve menfaatleri de birbirine uygun ise, müdafî seçemeyenlerin savunması bir müdafie verilebilir.

MADDE 19. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 143 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 143. — Müdafî hazırlık evrakı ile dava dosyasının tamamını inceleme ve istediği evrakın bir suretini harçsız alma hakkına sahiptir.

Müdafînin hazırlık evrakını incelemesi veya hazırlık evrakından suret alması hazırlık soruşturmasının gayesini tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet Savcısının talebi üzerine sulh hâkimi kararıyla hazırlık soruşturması sırasında bu hak kısıtlanabilir.

Yakalanan kişinin veya sanığın sorgusunu içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve yakalanan kişi veya sanığın hazır bulunmaya yetkili olduğu diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında ikinci fıkra hükmü uygulanamaz.

MADDE 20. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 144 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yakalanan veya tutuklunun müdafii ile görüşmesi

Madde 144. — Yakalanan veya tutuklu bulunan kişi vekaletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duymayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafii ile yazışmaları denetime tabi tutulamaz.

MADDE 21. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 145 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Duruşma sırasında sanığın eşinin müşavir sıfatıyla bulunmasına müsaade edilir ve dilerse dinlenir.

MADDE 22. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 146 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 146. — Baro tarafından tayin edilen müdafie, görevin ifasından doğan masraflar hariç avukatlık ücret tarifesinden ayrı olarak bu tarifenin hazırlanış yöntemine göre tespit edilecek ücret ödenir. İleride yargılama giderleri ile mahkûm olan sanıklardan müdafie ödenen ücreti ödeyebilecek durumda olanlara Türkiye Barolar Birliğinin rücu hakkı vardır.

492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan yargı harçlarının % 15'i ve idarî nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere para cezalarının % 15'i bir önceki yıl kesinhesabına göre tespit edilen toplam miktar esas alınarak yılı içinde Maliye ve Gümrük Bakanlığınca Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılır. Birinci fıkraya göre ödenecek ücretler bu hesaptan karşılanır.

Türkiye Barolar Birliği tarafından barolar arasında yapılacak dağıtımın usul ve esasları Barolar Birliğince çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

MADDE 23. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 154 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bütün zabıta makam ve memurları, el koydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri Cumhuriyet Savcılıklarına derhal bildirmek ve Cumhuriyet Savcılığının adliyeyle ilişkin işlerde bütün emirlerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Cumhuriyet Savcıları emirleri yazılı olarak verir, acele hallerde sözlü emir de verebilir. Sözlü emir verildiği durumlarda Cumhuriyet Savcısı, vermiş olduğu emirden zabıta amirini de haberdar eder. Cumhuriyet Savcısının yazılı emri üzerine yakalanan kişiler, olayın sanık ve tanıkları, yapılan işleme ait evrak ile birlikte belirtilen gün, saat ve yerde zabıta kuvvetlerince hazır bulundurulur.

MADDE 24. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 254 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Soruşturma ve kovuşturma organlarının hukuka aykırı şekilde elde ettikleri deliller hükmüne esas alınamaz.

MADDE 25. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 291 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kanunî mümessilin ve eşin müracaat hakkı

Madde 291. — Sanığın kanunî mümessili ve eşi sanığa açık olan kanun yollarına süresi içinde kendiliklerinden müracaat edebilirler. Sanığın müracaatına ilişkin hükümler, bunlar tarafından yapılacak müracaat ve onu takip eden işlemler için de geçerlidir.

MADDE 26. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 298 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tutuklamaya, tutukluluğun devamına, hacze ve üçüncü şahıslara ilişkin kararlar hakkında yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz.

MADDE 27. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 299 uncu maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

3. Mahkeme naibi ve istinabe olunan hâkim kararları aleyhine yapılacak itirazların incelenmesi, mensup oldukları asliye veya ağır ceza mahkemesinin hâkim veya başkanına ve asliye mahkemesi hâkim ve başkanı tarafından verilen kararlar aleyhindeki itirazların incelenmesi yargı çevresinde buldukları ağır ceza mahkemesine ve bu mahkeme ile başkanı tarafından verilen kararlar hakkındaki itirazların incelenmesi, o yerde ağır ceza mahkemesinin birden fazla dairesi bulunması halinde, numara olarak kendisini takip eden daireye; son numaralı daire için bir numaralı daireye; o yerde ağır ceza mahkemesinin tek dairesi bulunması halinde ise, en yakın ağır ceza mahkemesine aittir.

MADDE 28. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 305 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bendleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

1. İkimilyon liraya kadar (ikimilyon dahil) para cezalarına dair olan hükümler,
2. Yukarı sınırı onmilyon lirayı geçmeyen para cezasını gerektiren suçlardan dolayı verilen beraat hükümleri,

MADDE 29. — 18.6.1983 tarih ve 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 9. — Devlet Güvenlik Mahkemeleri aşağıdaki suçlarla ilgili davalara bakmakla görevlidir :

a) Türk Ceza Kanununun 125 ila 139 uncu maddelerinde; 146 ila 157 nci maddelerinde; 161, 168, 169, 171, 172, 174 üncü maddelerinde; 312 inci maddenin 2 nci fıkrasında; 313, 314, 384, 385 inci maddelerinde; 499 uncu maddenin ikinci fıkrasında yazılı suçlar,

b) 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile Türk Ceza Kanununun 264 ve 403 üncü maddelerinde yazılı toplu olarak veya teşekkül vücuda getirmek suretiyle işlenen suçlar,

c) Anayasanın 120 nci maddesi gereğince Olağanüstü Hal İlan Edilen Bölgelerde, Olağanüstü Halin ilanına neden olan olaylara ilişkin suçlar,

Yukarıda belli edilen suçları işleyenler ile bunların suçlarına iştirak edenler, sıfat ve memuriyetleri ne olursa olsun Devlet Güvenlik Mahkemelerinde yargılanırlar.

Ancak, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtayın yargılayacağı kişilere ilişkin hükümler ile savaş ve sıkıyönetim hali dahil Askerî Mahkemelerin görevlerine ilişkin hükümler saklıdır.

MADDE 30. — Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görev alanına giren suçlarda yakalanan veya tutuklanan şahıs, tutuklama veya yakalama yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç 48 saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok 15 gün içinde hâkim önüne çıkarılır.

Anayasanın 120 nci maddesi gereğince olağanüstü hâl ilan edilen bölgelerde yakalanan veya tutuklanan kişiler hakkında yukarıdaki fıkrada belirlenen süreler iki kat olarak uygulanır.

MADDE 31. — Bu Kanunun 4, 5, 6, 7, 9, 12, 14, 15, 18, 19, 20 ve 22 nci madde hükümleri Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görev alanına giren suçlarda uygulanmaz. Bunlar hakkında 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun bu değişiklikten önce yürürlükte olan eski hükümleri değiştirilmeden önceki halleriyle uygulanır.

1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 105 inci maddesi, 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 16 ncı maddesi, 2959 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun Ek 2 nci maddesinin birinci fıkrası, 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 26 ncı maddesi, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 11 inci maddesi yürürlükten kaldırılmış ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 15 inci maddesinin başlığı “Müdafi tayini” olarak değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ağır ceza mahkemesinin birden ziyade dairelerinin bulunduğu yerlerden Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 26 ve 299 uncu maddelerine göre en yakın yer olarak kendilerine iş intikal etmiş bulunan ağır ceza mahkemeleri veya mahkeme başkanları bu işler hakkında yetkisizlik kararı veremezler.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen süreler dolmuş veya sürelerin dolmasına bir aydan az zaman kalmış ise Kanunun yürürlük tarihinden itibaren hazırlık evraki bir ay, dava dosyaları üç ay içinde ele alınarak 110 uncu maddeye göre gerekli karar verilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1992 yılı için 146 ncı maddenin ikinci fıkrasına göre Türkiye Barolar Birliğine aktarılabacak ödenek, 1991 yılı bütçesi esas alınarak hesaplanır ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki ay içinde Türkiye Barolar Birliğine aktarılır.

MADDE 32. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 33. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
12	83	86
13	86	144
16	95	210:211,215:243
20	23	148
21	28	53:70,73:101

I - Gerekçeli 113 ve 113'e 1 inci ek S. Sayılı Basmayazılar Türkiye Büyük Millet Meclisinin 95 ve 28 inci Birleşim tutanaklarına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Adalet Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/412